GAZETA LWOWSKA.

W Sobotę Nro. 23. 8. Lutego 1817.

Wiadomości zagraniczne.

Wielka Brytaniia.

Z Londynu dnia 7go Stycznia. — Rozmaite główne stronnictwa, oppozycyę w Parlamencie stanowiące, miały się dla obalenia teraźnieyszego Ministerium iak nayściśley zjednoczyć. Temi stronnictwami są: Foxyści, czyli Whigsowie, których głową w Izbie wyższey teraz iest Xiążę Bedford, a w Izbie niższey P. Ponsonby; tudzież przyiaciele reformy wszelkiego rodzaiu, do których wiele znakomitych kupców i niepodległych dóbr posiadaczy należy; nakoniec tak zwani Pobożni, którzy w Izbie niższey P. Bankesa za naczelnika maią, a także i w Izbie wyższey wiele przyiacioł liczą. Naczelnicy tych stronnictw byli dnia wczoraysszego u Xięcia Bedforda zgromadzeni dla naradzenia się względem kroków swoich. Obecny stan Francyi, który oppozycya iuż dawniey iako skutek Paryzkiego traktatu pokoiu przepowiadała, wypływaiąca z tąd konieczność utrzymywania ogromnych woysk stoiących; niezmierny ciężar i wydatek, któremi Lord Castlereagh przez dziwaczne (paradox) uroienie osadzenia woyskiem Francyi, Kray ten obarczył; tak zwane urządzenie (etablissement) w czasie pokoiu, wymagaiące wciąż ieszcze 15 milionów funt. szt. (150,000,000 ZR.) więcey, aniżeli Angliia dostarczyć zdoła, chociaż wszystkie, podczas woyny zaprowadzone podwyższenia opłat, niezmnieyszone trwaią: — wszystko to będzie do naypierwszych punktów skargi należeć. Nadto pokazał się wielki niedobór w dochodzie opłat ćwierćrocza ostatniego. Wynosiły one blisko 2 miliiony mniey, iak wyrachowano, a w ogólności pokazuie się niedobór (deficit) czyli raczey zaległość 20 miliionow funtów szterlingow (200 miliionów ZR.) z roku ostatniego. Jakże ią Ministrowie zastąpią? Prawda, że się tu w gotowiźnie i w kapitałach ieszcze dosyć znayduie. W City (starem mieście Londynu) nie wiedzą, gdzie pieniądze swoie umieścić maią, i życzą sobie pożyczki. Ale z kądże zapłacić prowizye? Te mogą z funduszu umarzaiącego bez uszkodzenia bydź wzięte, odpowiada Ministeryalista. Lecz Naród woła o ulżenie w opłatach niezmiernie uciskaiących, i chce, aby fundusz umarzaiący nie wspierał rozrzutności Ministrów, lecz żeby ułatwiał podatki uciskaiące. „Po tylu przechwałkach z świetnego traktatu pokoiu (pisze iedna gazeta Angielska), dotychczas ieszcze trzy miliiony ludzi w Europie stoią pod bronią, i muszą przez klassę ludzi pracuiących bydź żywionymi. Jeżeli to iest skutkiem pokoiu, tedy należy od wieczney Opatrzności w pokorze upraszać burzy, któraby powietrze lepiey przeczyściła. Gorzey bydź nie może!“

Gazeta Londyńska, Morning-Chronicle, umieściła pod tytułem: „Nadzwyczayne doniesienie teatralne, co następuie:

Teatr Królewski (Palace yard)

„Słudzy Jego Królewskiey Mości obwieszczaią wysoką i niższą Szlachte z uszanowaniem, że teatr ten dnia 28go t. m. (Stycznia) nowym prologiem narodowym, przez autora Gabinetu otworzonym zostanie. Potem przedstawiona będzie naypierwey mowiąca pantomima pod tytułem Adres, gdzie naprzód dany będzie duet echowy z nowym (akompanamentem) przez Dyrektora orkiestry (Banda) ułożonym. Signor Castelloreaghi z Królewskiego teatru Paryzkiego i Wiedeńskiego, który w ciągu lata z naywiększą pochwałą w Irlandyi występował, będzie się starał zabawić Publiczność przemyślnemi sztuczkami swoiemi, w których go sławny Portugalski śmieszek z Lizbony, Don Georgio Canino, tudzież PP. Vansitartt i Croaker z Amsterdamu, wyśmienicie wspierać będą. Na zakończenie dane będzie żartobliwe widowisko w dwóch aktach, pod tytułem: Głosowanie, czyli: Mamy Panów Potakuiących, w którem się cała trupa popisywać będzie. Wcale nowa pantomima pod tytułem: Śmieszek Hunt, czyli Spisek Spafieldski, którey się od niedawnego czasu nauczono, z przedstawieniem zamierzonego napadu pospólstwa na Tower Londyński, natychmiast zabawi oko widzów.“

„Uczą się wiele sztuk nowych, szczególniey allegorycznego dramma pod tytułem:

Pokoy i Dostatek, z przedstawieniem bombarsowania Algieru i wielkiey processyi kobiet Spitalfieldskich, niosących iedwabne chorągwie ze stosownemi godłami.“

„Swietny skutek, który usiłowania teraźnieyszego towarzystwa tragi-komedyantów widowni narodowey uwieńczy, zachęci ich do dalszych usiłowań; a ze względu dozwolonych nowych skarg o wsparcie Publiczności, postanowił Dyrektor teatru nie oszczędzać żadnych wydatków, ażeby towarzystwu w każdym gatunku rolli ile możności naywiększey dzielności dodać. Dla gęstych zgłaszań się o umieszczenie, otworzone iest teraz bioro na ulicy Downing z tylną furtką od parku prowadząca, a owi Ichmość Panowie, którzy sobie umieszczenia życzą, zapraszaią się wyraźnie i szczególniey, ażeby przybyli na próbę prologu, która się tamże w wieczor przed otworzeniem teatru odprawi.“ — Vivant Rex et Princeps Britt.“

Od czasu, iak Lord Prezydent miasta Londynu zakazał wspomagać maytków, idą ci nadzy, głodni i z mrozu drzący gromadami do Admiralicyi, dla szukania u niey pomocy. Policyyny rapport Londyński z dnia 8go Stycznia, w gazecie Times umieszczony, przydał do tego smutny przypisek.

Dnia 12go Stycznia było zgromadzenie w wielkiem handlowem mieście Irlandzkiem Korku, gdzie się 2 do 3000 ludzi, po naywiększey części czeladzi rzemieślniczey, znaydowało. Jeden czeladnik tkacki miał przy tem emfatyczną mowę, i uchwalono adres do Lorda Namiestnika, proszący szczególniey o zakaz palenia gorzałki, ażeby przez to zmnieyszyć drożyznę chleba.

W Gallway (w Irlandyi) powstał był dnia 11go Stycznia lud dla przeszkodzenia wywozowi mąki owsianey, którą ieden kupiec znakomity, dla odesłania do Londonderry, na okręt był naładował. Lud ten tłukał okna w domu tego kupca i w innych domach, pochwytał wszystkie żywnością naładowane wozy, i powrzucał ie w morze. Bunt został uśmierzonym iedynie tylko przez pośrednictwo oyca tegoż kupca, który zaręczył, że mąka owsiana na powrót z okrętu wyładowaną zostanie. Zwierzchność mieyscowa nie bardzo czynną była przy tey okoliczności.

Gazeta Londyńska Kuryer pisze: „Pożyczka, o którą się Francya na zaspokoienie potrzeb tegorocznych stara, miała z razu tylko 150 milionów franków wynosić. Wielkie domy handlowe, Baring w Londynie, Hope w Amsterdamie, Parysy w Hamburgu i Lasitte w Paryżu, przyięły na siebie popieranie tego nader ważnego przedmiotu. Zapłaconą będzie w dwóch ratach; pierwsza 140 milliionów franków, a druga 160 miliionów franków. Gazety oppozycyyne oświadczyły się przeciwko tey pożyczce, iakoby była niepatryotyczną, nie pomnąc na to, że to iest tylko rzecz prywatna, w którey Rząd Angielski wcale nie nie ma do czynienia. Jest to interes, w który Rząd Francuzki z wielkimi kapitalistami Angielskimi wchodzi. Obadwa Narody żyią w nayścisleyszey zgodzie, a zatem Rząd nasz nie ma prawa, a nawet wcale nie iest skłonnym do czynienia iakowey przeszkody temu interessowi. Także i podanie gazety Angielskiey Morning-Chronicle, iakoby Ministrowie za tę pożyczkę zaręczali, iest wcale bezsadne, a zatem nie może ona bydź poczytywaną za gatunek posiłkowy (subsidie). Że wielcy kapitaliści nasi w trwałości Rządu Francuzkiego ufność pokładaią, iest tego wielkim dowodem obecna pożyczka, a zatem dostatecznem zbiciem rozmaitych wieści, które Jakobini i Bonapartyści umyślnie rozsiewaią.“

Francya.

Król przyymował u siebie d. 17. Stycznia Posłów zagranicznych, między którymi się także i Xiążę Wellington znaydował.

Wikaryusze jeneralni Kapituły metropolitalney Paryzkiey, byli d. 16. Stycznia w towarzystwie kilkunastu innych duchownych i świeckich Urzędników na cmentarzu Pere la Chaise, gdzie w ich obecności wykopano zwłoki Królowey Francuzkiey, Ludwiki Lotaryńskiey, Małżonki Henryka IIIgo, a Córki Antoniego Vaudemont, Xiążęcia Lotaryńskiego. Te zwłoki spoczywały niegdyś w Kościele S. Dyonizego, i nie uszły spustoszenia rewolucyynego w roku 1793cim. Za przeszłego Rządu znaleziono ie podczas reparacyi tego Kościoła i pogrzebano na cmentarzu Pere la Chaise, z kąd teraz na mieysce dawnego spoczynku przeniesionemi zostały.

Monitor donosi co następuie: „Dnia 20. i 21. Stycznia nie będzie Krol przyymował odwiedzin, gdyż dni te przeznaczone są na odprawienie w Kościele S. Dyonizego żałobnego nabożeństwa za Królow, Królowe, Xiążęta i Xiężniczki Rodziny Królewskiey, których zwłoki złożono znowu w dawnych ich grobach. Tamże złożone będą w tychże samych dniach zwłoki Xiężniczek Francuzkich, Maryi Adelaidy i Wiktoryi Ludwiki Teressy, i obchodzoną będzie prócz tego rocznica śmierci Ludwika XVI.

W Lugdunie zjawili się Missionarze Hiszpańscy, którzy chcą tam mieć kazania. Niektórzy z nich szli przez Departament Deux Sevres. Niedawno przybyli także do Niort, gdzie uroczyście Krzyż postawili.

Kilkunastu młodych ludzi na karę więzienia skazanych, którzy, urodziwszy się w burzach rewolucyi, dotychczas bez chrztu zostawali, ochrzczono teraz w Kościele S. Pelagii. Kanclerz Francyi, Prokurator Królewski, Minister Stanu, Prefekt Policyi, i Hrabia Montmorency, zastępowali przytem mieysce chrzestnych rodziców.

Jedno rozporządzenie Królewskie uznałe za nieważne i niebyłe wszystkie, w ciągu trzech miesięcy Rządu Bonapartego z powodu zbiegostwa od woyska zaszłe sądowe kroki przeciwko osobom woyskowym, które korpusy swoie poopuszczały i pod chorągwie Królewskie poprzechodziły; toż rozporządzenie znosi równie wszelkie wyroki, które w tym względzie zapaść mogły.

Monitor z dnia 14go Stycznia umieścił ustawę względem oświadczenia nieobecności osob woyskowych, przez obydwie Izby przyiętą i od Króla potwierdzoną.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych dnia 14go Stycznia, ciągnęły się rosprawy nad proiektem do prawa względem wolności osobistey. PP. Brequey (Kommissarz Królewski), Camillo-Jordan, Royer Collard, i Veysins de Gourtempe mowili za proiektem, a PP. Salaberry, Josse Beauvoir i la Bourdonnaye, przeciwko onemuż. Minister Policyi powstał dla sprostowania błędu [illegible] który P. la Bourdonnaye co do liczby osób, stosownie do ustawy z dnia 29go Października 1815 aresztowanych, popełnił. Rzeczony Minister podał imienny spis wszystkich osób, tak, iak co miesiąc w każdym Departamencie aresztowane były, zkąd się pokazało że liczba onychże nigdy 359 nie przenosiła. (P. la Bourdonnaye mowił o 1700)

Na posiedzeniu Izby Deputowanych dnia 15. Stycznia, zdał także i P. Try sprawę o proiekcie do prawa względem wolności druku, a Kommissya proponowała przyięcie onegoż z poprawkami. Pierwey sprawiła była znaczne spory skarga pewnego Commoi, włościanina z Chaumont, który się żalił, że w sposób ustawą z dnia 29. Października 1815go niepozwolony, w Saint-Claude (w Departamencie Jura) dowolnie był aresztowanym. Ponieważ się zdawało, iż przy tem aresztowaniu ze wszech miar troche za lekkomyślnie (un peu légèrement) postąpiono, przeto Kommissya do roztrząsania prośb wyznaczona proponowała, ażeby podanie skarżącego się, do Ministra Sprawiedliwości odesłać. Na wniosek kilku Współczłonków (między innymi także i P. Jobeza, Deputowanego z Departamentu Jura) uchwalono, aby rzeczoną prośbę nie tylko do Ministra Sprawiedliwości, lecz także do Ministra Policyi, i do Ministra Spraw Wewnętrznych dla dochodzenia odesłać.

Dług, który Francya miastu Hamburgowi za zabranie Banku wypłacić powinna, oznaczonym został w summie 10 millionów franków. (Davoust zabrał 7,506,956 marków i 6 szylingów). Atoli dług ten spłacony będzie przez zapisanie przychodu 500,000 franków w wielkiey księdze długow.

Królestwo Polskie.

Dziennik Praw zawiera następuiący wypis z protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego:

My z Bożey Łaski
Alexander I.,
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski, etc. etc. etc.

Pragnąc, aby Senat w Królestwie Naszem Polskiem, w celu dopełnienia Statutu organicznego z dnia 19. Listopada roku bieżącego, w nayprędszym ile bydź może czasie, mógł rozpocząć swoie czynności, do których stosownie do artykułu 115 Ustawy konstytucyyney, przez Prezesa swoiego zwołanym bydź może; mianowawszy tym końcem przez osobną Ustawę Naszą Prezesa tegoż Senatu, postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Wszyscy za Xięstwa Warszawskiego mianowani Senatorowie swieccy, zachowani są przy swoiem dostoieństwie, i maią prawo zasiadania w Senacie Królestwa Polskiego ci z tychże Senatorów, którym, stosownie do Statutu organicznego o Reprezentacyi narodowey, służy prawo obywatelstwa, którzy są w używaniu praw politycznych, i którzy zadosyć uczynili warunkom w art. 8mym tegoż Statutu przepisanym.

Art. 2. Co się tycze Senatorów świeckich, którzy zostawszy Poddanymi różno-rządowymi, obrali w skutek art. 9. traktatu Wiedeńskiego z dnia 21. Kwietnia (3. Maia) 1815 z Prusami, i art. 11. traktatu teyże daty z Austryą, tymczasowe swoie zamieszkanie pod innem panowaniem; dla tych prawo zasiadania w Senacie Królestwa Polskiego iest w zawieszeniu dopotąd, dopokąd stosownie do art. 12.

i 14. tychże respective traktatów, nie utracą prawa przeniesienia się do Królestwa Polskiego, i nie zostaną wyłącznymi innego Państwa Poddanymi.

Art. 3. Starszeństwo pomiędzy wszystkimi Senatorami świeckimi, ustanowione będzie podług porządku dat ich nominacyi.

Art. 4. Dla zapisania tego starszeństwa w protokółach Senatu, rozkazaliśmy załączyć do niniejszego Postanowienia listę Senatorów świeckich tak Xięstwa Warszawskiego, iak i przez Nas mianowanych.

Art. 5. Co się tycze Senatorow duchownych, Biskupi dyecezyonalni, których stolice Biskupie poz stały w Królestwie Polskiem, przy pierwszem zaprowadzeniu Senatu podług porządku przepisanego Ustawą konstytucyyną i Statutem organicznym o Senacie z dnia 7/20. Listopada 1816, maią bydź uważani iako Senatorowie, i mieysce w Senatie zaiąc podług starszeństwa ich nominacyi na też Biskupstwa; tym końcem Kommissya Wyznań religiynych i Oświecenia publicznego prześle Prezesowi Senatu listę rzeczonych Biskupów, wraz z datą nominacyi każdego na Biskupstwo dyecezyonalne; zachowuiemy sobie przecież wydawanie osobnych nominacyi na Senatorye dla tych Biskupow, którychby śmy później do zasiadania w Senacie powołać chcieli.

Art. 6. Senat w pierwszem swoiem zebraniu, ułoży w skutek artykułu 8 Statutu organicznego wyż rzeczonego etat Kancellaryi i organizacyę iey wewnętrzną, i poda obole do Naszego zatwierdzenia.

Dopełnienie niniejszego Postanowienia, które w dzienniku Praw umieszczonem bydź ma, Senatowi Królestwa Polskiego i Kommissyi Wyznań religiynych i Oświecenia publicznego, w czem do kogo należy, polecamy.

Dan w Peterburgu d. 26. Grudnia 1816. / 7. Stycznia 1817.

(Podpisano) Alexander.

przez Cesarza i Króla:
Minister Sekretarz Stanu,
(L. S.) Ignacy Sobolewski.

Lista starszeństwa Senatorów byłego Xięstwa Warszawskiego, i tych, którzy przez Jego Cesarsko-Królewską Mość mianowani zostali:

Woiewodowie.

1.) Stanisław Hrabia Potocki, mianowany d. 19. Grudnia 1807.
2.) Józef Wybicki, mianowany tegoż dnia i roku.
3.) Xawery Hrabia Działyński, mianowany tegoż dnia i roku.
4.) Piotr Bieliński, mianowany tegoż dnia i roku.
5.) Tomasz Hrabia Ostrowski, mianowany d. 9. Marca 1810go, a został Prezesem Senatu d. 6. Grudnia 1811.
6.) Walenty Sobolewski, mianowany d. 10. Marca 1810.
7.) Stanisław Hrabia Ordynat Zamoyski, mianowany d. 11. Marca 1810.
8. Józef Radzimiński, mianowany d. 12. Marca 1810.
9.) Stanisław Xiążę Jabłonowski, mianowany d. 8. Czerwca 1812.

10.) Jan Nepomucen Małachowski, mianowany d. 8/20 Maia 1815.
11.) Adam Xiążę Czartoryski, mianowany d. 1. Grudnia 1815.
12.) Józef Zaiączek, mianowany tegoż dnia i roku.
13.) Henryk Dąbrowski, mianowany tegoż dnia i roku.
14.) Józef Wielhorski, mianowany tegoż dnia i roku.
15.) Skorzewski, mianowany d. 3/15 Października 1816.
16.) Zboiński, mianowany tegoż dnia i roku.
17.) Kicki, mianowany tegoż dnia i roku.

Kasztelani.

1.) Stadnicki, mianowany d. 26. Lipca 1810.
2.) Felix Czarnecki, mianowany d. 2. Grudnia 1811.

3.) Marcin Badeni, mianowany d. 8/20. Maia 1815.
4.) Franciszek Grabowski, mianowany tegoż dnia i roku.
5.) Dominik Kuczyński, mianowany tegoż dnia i roku.
6.) Puchała, mianowany tegoż dnia i roku.
7.) Ignacy Tymowski, mianowany tegoż dnia i roku.
8.) Alexander Linowski, mianowany d. 3/15 Października 1816.
9.) Antoni Gliszczyński, mianowany tegoż dnia i roku.
10.) Franciszek Nakwaski, mianowany tegoż dnia roku.
11.) Wincenty Grzymała, mianowany tegoż dnia i roku.

Dnia 28. Stycznia umarł w Warszawie znany ze światła swoiego X. Przeczytański, Ex-Prowincyał tamecznych Xięży Piiarów.

W Srodę, to iest 5. t. m. znaleziony iest we Lwowie Pugilares w rynku na mieście. Właściciel, ma się zgłosić do Fizyka Nro. 55, na placu, na pierwszem piątrze mieszkaiącego.